

STRATEGI 2016 - 2020

AV·OG·TIL
UTEN ALKOHOL

INNHALDSFORTEGNELSE

Situasjonsbeskrivelse	6
Visjon, Hovedmål, Formål, Målgruppe	7
Relevante begreper	8
Tre pilarer i AV-OG-TIL sitt arbeid	10
Samarbeid og lokal iverksettelse	12
Kompetanse og informasjon	12
Kommunikasjon	13
Prioriterte områder	14
Alkovett	16
Samvær med barn og unge	17
Arbeidsliv	18
Båt- og badeliv	19
Graviditet	20
Idrett og friluftsliv	21
Livskriser	22
Trafikk	23

INNLEDNING

AV-OG-TIL ble etablert av de parlamentariske lederne på Stortinget i 1980 for å bidra til å redusere alkoholkonsumet. Oppdraget var å snakke til folk flest om konsekvenser av alkoholbruk. I dette står arbeidet for bedre alkovett sentralt. AV-OG-TIL fremmer et budskap de fleste kan være enige i: Noen ganger passer det ikke med alkohol.

Bak AV-OG-TIL står politiske partier, offentlige virksomheter og faglige og frivillige organisasjoner med til dels ulikt syn på alkohol.

AV-OG-TIL skal samle aktørene på tvers av politiske og andre skillelinjer. Gjennom et bredt nettverk engasjerer og mobiliserer AV-OG-TIL særlig frivillig sektor til å arbeide for bedre alkovett.

Skadelig alkoholbruk fører til uheldige sosiale, helsemessige og økonomiske konsekvenser, både på individnivå og på befolkningsnivå. Derfor er det viktig å kommunisere om alkohol i samfunnet. Vi trenger å ha en reflektert holdning til noe som berører så mange, og som kan være skadelig.

AV-OG-TIL arbeider spesielt med situasjoner der alkoholbruk kan sette en selv eller andre i fare eller skape utrygghet, for å bidra til å redusere negative konsekvenser som følge av uheldig alkoholbruk. Det arbeides målrettet etter kampanjestrategi i tråd med anbefalinger av Verdens helseorganisasjon, og arbeidsmetoden er evaluert og anbefalt videreført av IRIS og Universitetet i Tromsø.

Visjon, overordnet mål og formål i foreliggende strategi bygger videre på vedtekter og strategien for 2010–2015.

AV-OG-TIL har siden 1980-tallet vært en bred og samlende aktør på forebyggingsfeltet. Dette er en rolle og et ansvar AV-OG-TIL fortsatt vil ivareta for å forebygge skadelige følger av uheldig alkoholbruk i et folkehelseperspektiv. Hensikten med denne strategien er å stake ut en helhetlig kurs for AV-OG-TIL sitt videre arbeid.

VEIEN BLIR OGSÅ TIL MENS MAN GÅR

Denne strategien gir de overordnede rammene for hvordan AV-OG-TIL skal jobbe, og hvilke områder som skal prioriteres i perioden 2016–2020.

For hvert tema AV-OG-TIL skal jobbe med, er det satt opp et samfunns mål. Dette er for å synliggjøre ambisjonene og målene til AV-OG-TIL og samtidig legge til rette for et godt samarbeid med ulike aktører som sammen kan være med og bidra. Til hvert av samfunnsmålene er det knyttet en rekke effektmål som viser hvilke positive konsekvenser vi sammen kan oppnå, slik at vi får et tryggere og bedre samfunn.

Gjennomføringen av strategien vil også kunne bli påvirket av utenforliggende faktorer. Økonomiske rammer og andre føringer vil kunne virke inn på prioriteringene.

Strategien skal brukes som utgangspunkt for årlige handlingsplaner som presiserer prioriteringer, nedslagsfelt og resultatmål. Handlingsplanene for det enkelte kalenderår vedtas av årsmøtet året i forveien. Andre overordnede dokumenter som gir føringer for AV-OG-TIL sitt virke er kommunikasjonsstrategi og AV-OG-TILs vedtekter.

AV-OG-TILs sekretariat skal bidra til å gjennomføre strategien på vegne av AV-OG-TIL sitt styre og AV-OG-TIL sitt årsmøte.

Vedtatt av årsmøte i april 2015 for perioden 2016–2020.

SITUASJONSBEKRIVELSE

Alkoholforbruket i Norge har økt markant de siste tiårene. Det har blitt vanligere å drikke i hverdagen, samtidig som nordmenn drikker mye i helgene. Den registrerte alkoholomsetningen i Norge steg jevnt fra 1990-tallet til 2008, og deretter har det vært en svak nedgang.

I 2013 ble det omsatt 6,22 liter ren alkohol per person. Dette tilsvarer 283 halvlitere eller 69 flasker vin. Uregistrert omsetning og produksjon (tax-free, grensehandel, hjemmebrent og smugling) kommer i tillegg og er beregnet til å være 1,5 liter ren alkohol per person.

Alkoholbruken i et samfunn fører til skader, ulykker og andre negative konsekvenser. I følge WHO (2010) forårsaker bruk av alkohol globalt omlag 2,5 millioner dødsfall hvert år og står for fire prosent av verdens dødsfall. En betydelig andel av disse er unge mennesker, og alkohol er den største dødsrisikoen blant menn mellom 15 og 59 år.

Alkohol er dermed den tredje viktigste årsaken til verdens helsebyrde målt i for tidlig død og varig funksjonshemming. Alkohol er også en av de viktigste risikofaktorene for en rekke alvorlige sykdommer. Norge har forpliktet seg til å redusere for tidlig død som følge av ikke-smittsomme sykdommer med 25 prosent innen 2025.

Rundt 90 prosent av befolkningen over 15 år oppgir at de drikker alkohol (har drukket i løpet av siste år), og det er litt færre kvinner enn menn som drikker. Menn drikker også mer enn kvinner gjør. I gjennomsnitt drikker menn seg beruset om lag dobbelt så ofte som kvinner.

Beruselse og fyll er vanligst blant de yngre, og jevnlig, men mer forsiktig drikking er mer utbredt blant de eldre. En stadig større andel av de eldste i befolkningen drikker alkohol. På tross av en klar

økning av alkoholkonsumet i befolkningen i Norge i nyere tid har det de siste årene også vært nedgang i drikking blant ungdommer.

Det er ikke slik at stordrikkere forårsaker eller opplever det meste av samfunnets skader og problemer knyttet til uheldig alkoholbruk; de fleste av de alkoholrelaterte skadene går ut over flertallet som drikker en gang i blant. Prevensjonsparadokset viser at alkoholforebygging bør rettes mot befolkningen generelt, og ikke de få som drikker mest.

I tillegg rammes også tredjepart. Her er det snakk om barn med foreldre som har et skadelig alkoholforbruk, eller ektefelle, samboer eller andre pårørende til noen med alkoholproblemer. Og også alle de som blir tilfeldige ofre og rammes av uheldige konsekvenser av andres drikking. Alkoholrelaterte skader og problemer påført andre enn den som drikker, såkalt passiv drikking, er omfattende enten det gjelder vold, ulykker, fosterskader, omsorgssvikt eller utrygghet.

Det er anerkjent at alkohol, til tross for positive sider, også er det rusmidlet som i et folkehelseperspektiv totalt sett fører til mest skade, og alkoholpolitikk og alkoholforebygging står derfor på dagsordenen både internasjonalt, nasjonalt og lokalt.

WHO har beregnet at i land med høy gjennomsnittsinntekt er alkohol den nest viktigste risikofaktor for tap av friske leveår og den niende viktigste faktor når det gjelder dødsfall. For Norges del plasseres alkohol som risikofaktor på åttendeplass både når det gjelder dødsfall og tap av friske leveår. Dette er også bakgrunnen for at AV-OG-TIL ble dannet i 1980, og senere for den viktige støtten fra bredden i det frivillige Norge.

VISJON

Et samfunn med godt alkovett

HOVEDMÅL

Redusere negative konsekvenser av alkoholbruk

FORMÅL

AV-OG-TIL er en ideell organisasjon som jobber for bedre alkovett. Gjennom forebyggende arbeid skal vi bidra til å redusere de negative konsekvensene alkoholbruk har i samfunnet.

MÅLGRUPPE

AV-OG-TIL har hele den voksne befolkningen som målgruppe i sitt arbeid.

For å oppnå effektiv og målrettet forebygging er det nødvendig å segmentere målgruppen i de forebyggende aktivitetene AV-OG-TIL gjennomfører.

I denne strategiperioden har vi fokus på hvordan alkoholbruk kan gå ut over andre enn den som drikker, særlig barn og unge. Vi vil derfor jobbe spesielt opp mot voksne som er i situasjoner der barn og unge berøres.

RELEVANTE BEGREPER

ALKOVETT

Alkovett handler om å ha en reflektert holdning til når det passer, og når det ikke passer med alkohol. Personer med godt alkovett reflekterer over hvordan eget alkoholinntak kan påvirke uheldig, om det kan bidra til skade, risiko eller utrygghet for en selv eller dem rundt, og tar valg på bakgrunn av refleksjonen. Godt alkovett handler om å tenke seg om før man velger å drikke, og det dreier seg om å ha et bevisst forhold til at det av og til ikke passer med alkohol. Å utvise alkovett kan noen ganger være å moderere seg, og andre ganger kan det bety å avstå helt fra alkohol. Alkovett er å tenke seg om og vise hensyn.

FOREBYGGING

Å forebygge går ut på å forhindre eller begrense skader. Forebyggende tiltak kan være rettet mot enkeltpersoner, omgivelser eller samfunn. AV-OG-TIL er basert på intervensjon på samfunnsnivå, har folkehelseperspektiv og er rettet mot den generelle befolkningen. I forebygging skiller man tradisjonelt mellom primær-, sekundær- og tertiærforebygging. AV-OG-TIL er et primærforebyggende tiltak.

Primærforebyggende tiltak har til hensikt å forhindre at problemer oppstår i utgangspunktet, og holdningsskapende arbeid er et typisk eksempel på primærforebygging. Primærtiltak er av generell karakter og er rettet mot store befolkningsgrupper. (Et annet begrepssett som brukes, er universell, selektiv og indikativ forebygging. AV-OG-TIL arbeider først og fremst universelt, rettet mot hele befolkningen eller undergrupper som ikke er definert ut fra eksplisitt risikovurdering.)

KAMPANJEARBEID

For å sette et tema på dagsordenen tilrettelegges kampanjer med målrettet informasjonsmateriell, kommunikasjonsplan og argumentasjon basert på grundige undersøkelser. Kombinasjonen av redaksjonell omtale i mediene, dialog med målgruppen i sosiale medier og i direkte samtaler bidrar til at mottageren møter budskapet gjennom flere kanaler, noe som øker påvirkningen. AV-OG-TIL gjennomfører flere kampanjer årlig med ulike temaer. I en kampanje mobiliseres lokalsamfunn, og nasjonale kampanjer forankres i tilpassede tiltak på grasrotnivå. Medlemsorganisasjoner og lokallag mobiliseres, og andre samarbeidspartnere, for eksempel samarbeidskommuner eller fagmiljøer, involveres. Når offentlige, private og frivillige aktører samarbeider, får kampanjene bredde og legitimitet. En slik bred kampanjemodell og forebyggingsmetode er i tråd med Verdens helseorganisasjons anbefalinger.

TOTALKONSUMTEORIEN

Alle drikker ikke like mye, men likevel viser forskningen at det er en forutsigbar og skjev fordelingsnøkkel for alkohol på befolkningsnivå. Som en tommelfingerregel kan man si at de 10 prosentene av befolkningen som drikker mest, står for rundt halvparten av all drikkingen. Og den halvparten av befolkningen som drikker minst, drikker kun 10 prosent av alt alkoholforbruket. Hvis gjennomsnittsforkonsumet øker, øker også antall personer som drikker svært mye alkohol. Hvis for eksempel gjennomsnittsforkonsumet i befolkningen dobles, skjer det nesten en firedobling i antallet personer som drikker svært mye alkohol. Man kan forestille seg at alle enkeltpersoner kan drikke «forsvarlig», men i realiteten vil det ikke være slik – noen vil drikke lite og andre vil drikke mye. Og jo mer det drikkes i samfunnet, desto flere vil drikke mer.

FOREBYGGINGSPARADOKSET/ PREVENSJONSPARADOKSET

En del av problemene som oppstår på grunn av alkoholbruk, går ut over dem som drikker spesielt mye. Dette gjelder særlig kroniske sykdommer man kan få av å drikke mye alkohol over lang tid. Men den største andelen alkoholrelaterte skader i samfunnet rammer dem som drikker mer moderat. Dette er fordi de mer akutte skadene som skyldes alkohol, skjer som følge av måten man drikker på. Så lenge det er slik at en stor del av alkoholen drikkes i situasjoner med fyll, vil de akutte skadene, uroen og volden, familieproblemene og så videre, være en konsekvens av hvor mye det i gjennomsnitt drikkes i samfunnet. Fordi det er så mange flere personer som drikker forholdsvis moderat, enn det er folk som drikker svært mye, og fordi også de som drikker relativt moderat, drikker seg beruset og opplever problemer i forbindelse med sitt forbruk av alkohol, vil summen av alkoholproblemene for dem som drikker moderat, være større enn summen av problemene for storforbrukerne. Derfor må forebygging rettes mot alle i samfunnet som drikker alkohol.

FOLKEHELSEARBEID

Det er samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, samt arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen. Definisjonen på folkehelse er ifølge folkehelseloven befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i en befolkning.

TRE PILARER I AV-OG-TIL SITT ARBEID

AV-OG-TIL sitt arbeid består av tre hovedpilarer, og disse er de sentrale virkemidlene for å nå målsetningene i denne strategien:

- **Samarbeid og lokal iverksettelse**
- **Kompetanse og informasjon**
- **Kommunikasjon**

Disse tre pilarene er alle essensielle for å drive god primærforebygging og et effektivt kampanjearbeid.

SAMARBEID OG LOKAL IVERKSETTELSE

AV-OG-TIL arbeider bredt, på tvers av sektorer og både nasjonalt og lokalt. AV-OG-TIL skal være en samlende aktør som tilrettelegger for at organisasjoner, offentlige virksomheter og enkeltpersoner kan være med og formidle budskapet om godt alkovett. AV-OG-TIL skal også samarbeide spesielt med aktører som ikke har rusforebygging som kjernevirksomhet, for å spre arbeidet for bedre holdninger på flere arenaer.

Lokalt samarbeid prioriteres fordi lokal aktivitet er sentralt for å drive godt holdningsskapende arbeid. AV-OG-TIL har i samarbeid med kompetansesentrene for rus utviklet en egen metode for lokaltilpasset og lokalforankret alkoholforebygging der det samarbeides tett og målrettet med kommuner, og dette arbeidet skal videreføres.

AV-OG-TIL SKAL

- tilrettelegge for holdningsskapende arbeid og for aktiv deltagelse for frivillige organisasjoner og offentlige virksomheter
- videreutvikle det kommunale samarbeidet ved å øke antall samarbeidskommuner og tilrettelegge for god lokaltilpasset alkoholforebygging
- styrke det brede samarbeidet ved å verve flere medlemsorganisasjoner og engasjere flere i å arbeide for bedre alkovett

KOMPETANSE OG INFORMASJON

AV-OG-TIL skal være kompetent og faglig oppdatert på alkoholspørsmål. AV-OG-TIL skal være det foretrukne stedet for journalister og befolkning å kontakte ved spørsmål som omhandler alkovett og kunnskap om alkohol. Informasjonen skal være lett tilgjengelig og kunnskapsbasert.

For å utvikle et kvalitativt godt budskap, solid kommunikasjon og gjennomslagskraft skal AV-OG-TIL være oppdatert og ha oversikt og innsikt i relevant forskning og statistikk og utvikle faktagrunnlag knyttet til konsekvenser av alkoholbruk.

AV-OG-TIL SKAL

- være faglig oppdatert og sammenfatte relevant informasjon på alkohol- og forebyggingsfeltet
- være en referanseorganisasjon på feltet, herunder grundig og effektiv i besvarelse av forespørsler fra samarbeidsparter, medier og andre aktører
- videreformidle kunnskap om alkohol og negative konsekvenser gjennom ulike kanaler

KOMMUNIKASJON

AV-OG-TIL skal være en synlig aktør som kommuniserer med folk flest. AV-OG-TIL skal være en premissleverandør som bidrar til at kunnskapsnivået om negative konsekvenser av alkoholbruk økes i befolkningen.

For å oppnå dette må temaet alkoholbruk og budskapet om viktigheten av godt alkovett være synlig i mediebildet i ulike kommunikasjonskanaler, i nasjonale, regionale og lokale medier og på flere arenaer. AV-OG-TIL skal være nytenkende og aktivt til stede på ulike digitale plattformer.

Befolkningens kjennskap til AV-OG-TIL har de siste årene økt betraktelig, noe som bidrar til at organisasjonen styrkes, og at andre aktører ser på AV-OG-TIL som en attraktiv samarbeidspartner. Arbeidet for å synliggjøre organisasjonen skal fortsette i årene framover.

AV-OG-TIL SKAL

- være synlige i mediebildet nasjonalt, regionalt og lokalt
- være gjennomslagskraftig og innovative i sosiale medier
- styrke posisjonen som primærkilde for medier når det gjelder alkovett
- øke andelen i befolkningen som har kjennskap til AV-OG-TIL og alkovett

PRIORITERTE OMRÅDER

For å oppnå det overordnede målet har AV-OG-TIL følgende satsningsområder: arbeidsliv, båt- og badeliv, graviditet, idrett, livskriser og trafikk. Det skal i denne strategiperioden være et spesielt fokus på alkovett og på samvær med barn og unge.

Alle områdene er valgt på grunn av at alkoholbruk i disse sammenhengene kan føre til skade, ubehag eller utrygghet for en selv eller andre.

ALKOVETT

SAMFUNNSMÅL

Det norske samfunnet skal være preget av et sunnere og tryggere drikkemønster

Bakgrunn

Nordmenns alkoholbruk øker. For å redusere de negative konsekvensene av dette er det viktig at hver enkelt har kunnskap om de negative konsekvensene av alkohol.

Alkovett er en holdning hos hver enkelt som innebærer at man bruker egen og andres sikkerhet, trygghet og trivsel som kriterium for å avgjøre hvorvidt det passer å drikke alkohol. Det innebærer å ha et bevisst forhold til hvilke sammenhenger det ikke passer å drikke alkohol i. Alkovett i praksis er at man i forkant av en eventuell drikkesituasjon vurderer og tar hensyn til mulige uheldige konsekvenser for seg selv eller tredjepart, og følger opp vurderingen med konkret handling. Å utvise alkovett kan noen ganger være å moderere seg, og andre ganger kan det bety å avstå helt fra alkohol.

Effekt mål

- Befolkningen har kunnskap om negative konsekvenser av alkoholbruk for den som drikker, eller for tredjepart
- Alkovett er kjent som en personlig strategi for alkoholbruk
- Redusert alkoholbruk i sammenhenger eller situasjoner der det kan gå ut over en selv eller andre

SAMVÆR MED BARN OG UNGE

SAMFUNNSMÅL

Barn og unge opplever voksne med alkovett

Bakgrunn

Det har blitt mer vanlig å drikke alkohol i situasjoner der barn er til stede. Ferier og høytider er særlige risikosituasjoner. Barn og unge er derfor en særlig usatt gruppe, og mange opplever passiv drikking.

Menneskers relasjoner baserer seg på trygghet. Når noen vi er glade i, begynner å oppføre seg annerledes, er det lett å bli usikker. Spesielt gjelder dette for barn og ungdom. De er helt avhengige av voksne og kan reagere negativt når omsorgspersoner endrer oppførsel. Barn og unge som vokser opp i hjem med høyt alkoholforbruk, har ikke gode oppvekstvilkår.

Holdninger til alkohol etableres tidlig i livet, og ungdom vil ofte teste grenser og går gjerne lenger enn sine foreldre når det gjelder rusmidler. Voksne er viktige rollemodeller, og det er en klar sammenheng mellom foreldrenes alkoholbruk og hvor mye barna drikker senere i livet.

Effekt mål

- Befolkningen har kunnskap om negative konsekvenser voksnes alkoholbruk kan ha for barn og unge
- Voksne er gode rollemodeller når det gjelder alkohol, og setter tydelige grenser for ungdoms alkoholbruk
- Redusert alkoholbruk i samvær med barn og unge

ARBEIDSLIV

SAMFUNNSMÅL

Et arbeidsliv preget av godt alkovett

Bakgrunn

En stor andel av alkoholforbruket i Norge skjer i forbindelse med arbeidslivet. Selv om få er beruset i arbeidstiden, er alkoholbruk mer vanlig på reiser, seminarer og andre sosiale sammenhenger.

Bruk av alkohol i arbeidslivet kan få negative økonomiske konsekvenser, blant annet for produktivitet, kvalitet og sikkerhet. Det er beregnet at halvparten av endagsfraværet er alkoholrelatert, og 1,3 millioner arbeidsdager går tapt i Norge hvert år på grunn av alkoholbruk.

Det moderne arbeidsliv med glidende overganger mellom arbeid og fritid er utfordrende for arbeidstaker, arbeidsgiver og familieliv. Høyt alkoholbruk i arbeidsmiljøet kan føre til at ansatte utvikler skadelige alkoholvaner eller opplever at de blir ekskludert.

Effekt mål

- Arbeidsplasser har en tydelig alkoholpolicy
- Arbeidsgivere og arbeidstakere har kunnskap om negative konsekvenser av alkoholbruk i arbeidslivet.
- Redusert alkoholbruk i arbeidslivet og mindre alkoholrelatert sykefravær og færre skader på grunn av alkohol

BÅT- OG BADELIV

SAMFUNNSMÅL

Båt- og badeliv er preget av godt alkovett

Bakgrunn

Mange nordmenn bruker betydelige deler av ferie og fritid til båtliv og badeliv. Men sjølivet kombineres med alkohol, innebærer det en risiko. Alkohol er en medvirkende årsak til en stor andel ulykker, og omtrent én av fire som drukner fra fritidsbåt, har promille i blodet.

Båtfører har også ansvar for medpassasjerer og andre som ferdes på sjøen. Ved promille reduseres dømmekraften, og oppmerksomheten blir dårligere. Alkoholbruk på sjøen øker derfor faren for båttulykker og drukning.

Effekt mål

- Befolkningen har kunnskap om konsekvensene alkoholbruk har for sikkerhet i maritime situasjoner
- Redusert alkoholbruk i maritime situasjoner og færre ulykker knyttet til alkoholbruk på sjøen

GRAVIDITET

SAMFUNNSMÅL

Økt alkovett før og under graviditet

Bakgrunn

Alkoholbruk under svangerskapet er skadelig fordi det påvirker fosterets utvikling. Det er ikke mulig å fastsette en sikker nedre grense for hvor mye man kan drikke under svangerskapet uten å påføre fosteret skade. Derfor er anbefalingen fra norske helsemyndigheter at gravide er avholdne fra alkohol under hele svangerskapet.

For å unngå alkoholbruk under svangerskap er det viktig at den gravide har et miljø som støtter opp om et alkoholfritt svangerskap.

Effekt mål

- Kunnskap i befolkningen om konsekvensen av alkoholbruk under graviditet
- Ingen alkoholbruk under graviditet og fravær av alkoholrelaterte fosterskader

IDRETT OG FRILUFTSLIV

SAMFUNNSMÅL

Idrett og friluftsliv er preget av godt alkovett og gir trygge rammer for barn og unge

Bakgrunn

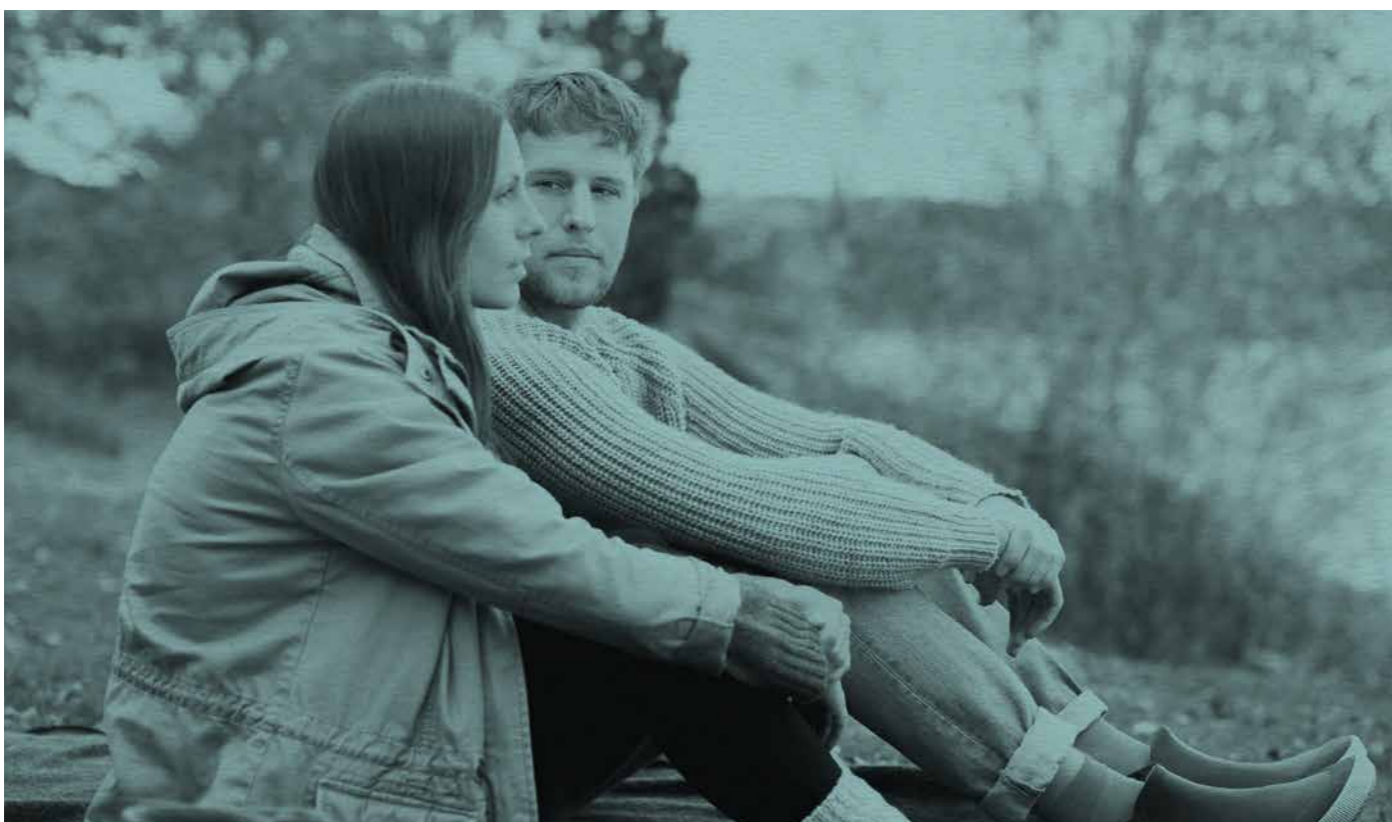
Forskning viser at idretten i seg selv ikke er alkoholforebyggende, men at den har potensial til å være det dersom klubbene har fokus på å skape et inkluderende og motiverende miljø. De fleste som driver idrett her i landet, er barn og ungdom, og de bør ha et trygt miljø med gode rollemodeller.

Alkohol har negativ innvirkning på idrettsprestasjoner og på effekten man ønsker å oppnå ved trening. Blant annet svekkes reaksjonsevne, koordinasjon, presisjon, balanse og restitusjon.

Ved å ha klare kjøreregler og at trenere og ledere er bevisste på at de er viktige rollemodeller, har klubbene stor innvirkning på unge idrettsutøveres valg når det gjelder rusmidler.

Effekt mål

- Kunnskap i befolkningen om konsekvensen alkoholbruk har for prestasjoner
- Gode og trygge idrettsmiljø for barn og unge
- Redusert alkoholbruk i idrettsrelaterte situasjoner

LIVSKRISER

SAMFUNNSMÅL Økt alkovett i livskriser

Bakgrunn

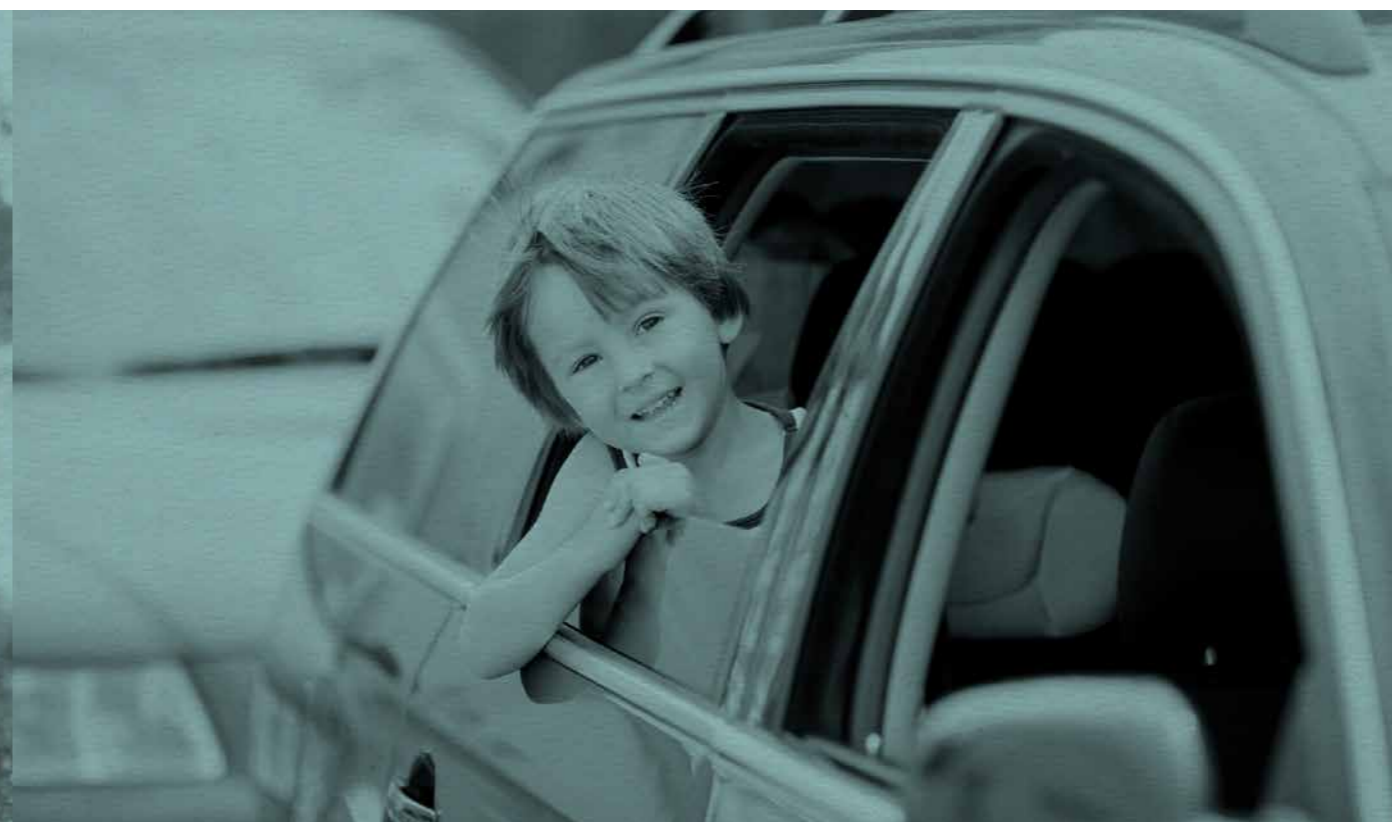
De aller fleste mennesker opplever en eller flere livskriser i løpet av livet. Mange hendelser kan føre til en livskrise, for eksempel når man mister nære omsorgspersoner, opplever alvorlig sykdom, samlivsbrudd, lider økonomiske tap eller mister jobben. Bruk av alkohol for å mestre belastningen i slike situasjoner er utbredt.

Økt alkovett i livskriser vil kunne bidra til at færre opplever at situasjonen forverres, og/eller utvikler en psykisk plage eller lidelse. Om man har reflektert over det på forhånd, er sannsynligheten mindre for at man velger alkohol som løsning når man opplever problemer og motgang.

For å redusere alkoholbruk under livskriser er det viktig at den som har problemer, har omgivelser som er klar over de skadelige effektene av alkohol.

Effekt mål

- Kunnskap i befolkningen om negative konsekvenser av alkoholbruk i livskriser
- Redusert alkoholbruk i livskriser

TRAFIKK

SAMFUNNSMÅL Økt alkovett i trafikken

Bakgrunn

Hver dag kjører det bilførere med promille på norske veier. Men konsekvensen kan bli fatale. Rus, i hovedsak alkohol, er årsak til minst hver fjerde dødsulykke på norske veier.

Man har ikke bare ansvaret for seg selv når man setter seg bak rattet, men er også ansvarlig for passasjerene og andre trafikanter.

Alkohol reduserer bilførers reaksjonsevne og dømmekraft, og det øker risikoen for ulykker.

Effekt mål

- Kunnskap i befolkningen om konsekvensene av alkoholbruk i trafikken
- Fravær av promillekjøring og alkoholrelaterte trafikkulykker

AV·OG·TIL
UTEN ALKOHOL